

“Gde god nađeš zgodno mesto

Ti drvo posadi,
jer drvo je blagorodno
pa će da nagradi ...“

Ovi stihovi našeg poznatog pesnika Jovana Jovanovića Zmaja postali su moto akcija koje se provode ne samo u Starčevu nego, čini mi se u celoj Vojvodini pa i Srbiji.

Pančevo i okolina suočili su se sa velikim problemom aerozagađenja, a zbog nedostatka zelenih pojaseva, nema zaštite ljudi i ljudskog zdravlja. Čitam u našim novinama da je bila akcija sadnje drvoreda oko novog stadiona “Borca“, a sličnih takvih akcija već je bilo ne samo u selu nego i oko njega. U cilju povećanja poljoprivrednih površina u jednom periodu došlo je do masovne seče svog drveća koje je na bilo koji način smetalo kako mašinama za obradu zemljišta tako i usevima koji u senci nisu mogli da rastu i dobro se razvijaju, ali je zato samo stanovništvo počelo da trpi velike posledice. Iako samo Starčevo ima svoje drvorede, čuva ih i obnavlja, okolina sela ostala je ogoljena.

No kako je to nekad bilo, a na čemu bi se trebalo ponovo moglo raiti, a sve u smislu gore napisanih stihova.

Sećam se dobro, već na izlazu iz Pančeva započinjao je drvored i s jedne i s druge strane drumu i to drvored duda, a onda se drvored nastavljao kroz celo Starčevo, a isti drvoredi su bili i u svakoj ulici. Dudovi su preko leta pravili dobru hladovinu, a oni što su rodili davali su puno slatkih plodova koji su mnogobrojnim guskama, svinjama pa i ostalim domaćim životinjama bili izvrsna hrana. Dudinje su bile i malo nezgodne za samo guske. Plodovi duda podložni su brzom vrenju, pa su guske nakon obilnijeg obroka dudinja obično bile pijane pa su kroz selo znale ići opuštenih krila i lagano su leljale baš kao prave pijanice. Od dudinja se pekla i dobra rakija dudinjara, koja je bila okrepa pri teškim poljoprivrednim radovima.

Drvored dudova nakon Starčeva produžavao se i prema Omoljici, te je i tamo štitio drum od velikih vrućina, a okolinu od silne prašine leti i visokog snega u zimi. Starčevke su se bavile i uzgojem dudovog svilca pa su dudovi tj. lišće duda bilo hrana dudovom svilcu i na koncu izvor prihoda.

Kad se krenulo u polje tj. kad se prešlo preko Velike ćuprije na Nadelu, sve tamo od Torine pa sve do Bavaništanskog drumu bio je takođe drvored dudova, a ja se sećam da su poslednji koji su ostali bili nešto malo pre Prvog prekog puta tj. kod Prva Bunara, gde je isto bilo dudova. Već kod Bavaništanskog drumu bile su pustare Parčetićeva, Bisina, Antonovićeve, oko kojih je najčešće bilo jablanova, a dalje na Livadama bilo je i vrbika. Vrbika je bilo i uz Nadel, naročito nakon Valjare, a sađenih vrba i topola bilo je pod ritom. Sećam se da je vrbe sadio deda Veljić, a u proleće bi nas terao od vrba, da ne bi koju granu otkinuli i pravili pištaljke. Zelenih pojaseva bilo je i uz Mirkov kanal, to je poznata Bagremara i bila je raj za pčele i pčelare.

Starčevo je imalo i svoje šume. Bile su to u stvari šumarci obično jasena. Jedna je bila Manastirska šuma, na ulazu u Starčevo i po kojoj je starčevačko naselje Šumice dobilo ime, a druga je bila u ritu ispod današnje deponije, sve tamo do Ponjavice, a u kojoj su stračevački svinjari i kravari sklanjali svinje i krave za vreme velikih vrućina.

SREĆAN BOŽIĆ I NOVU GODINU !
MIR BOŽIJI - HRISTOS SE RODI !